

Til Utdanningsdirektoratet
Avdeling for læreplanutvikling

Deres ref: 2017/9506

Stortingets behandling av stortingsmelding 28 innebar blant annet at faggjennomgangen i norsk og engelsk skulle «*vurdere behovet for yrkesfagspesifikke deler i læreplanene*».

Norsk Lektorlag mener at de studiespesialiserende og yrkesfaglige programmene i den videregående skole må få utvikle sin egenart både innen teoretiske og praktiske fag, og på den måten bidra til et variert skoletilbud. Vi har i en årrekke vært tydelig på at vi ønsker egne, yrkesrettede læreplaner i fellesfagene for de ulike yrkesfagene.

Vi mener det vil være mer motiverende for yrkesfagelever når deler av læreplanene tar utgangspunkt i arbeidslivet. Arbeidsrelaterte tekster bør få mer plass i opplæringen, slik at elevene kan reflektere mer rundt temaer de kjenner til. Vi tror at dette vil forberede elevene på arbeidslivet på en bedre måte. Derfor støtter vi forslaget om generell yrkesretting av ¼ av læreplanene i norsk og engelsk fellesfag. Denne delen bør være såpass åpen at det er mulig med lokale tilpasninger.

Man kan innvende at læreplanen dermed blir mindre egnet for elever som skal videre på påbygg. Men vi tror at hvis elevene kan bli mer motiverte til å jobbe eksempelvis med norskfaget, vil det virke positivt også videre. Tekstskaping og lesekompetanse er noe av det som påbyggselever sliter mest med, og det kan de øve opp også i en yrkesrettet del, særlig saktekster. Noen av læreplanmålene bør fokusere på lesestrategier, og informative og reflekterende tekster vil være svært relevante også for yrkesfagene.

Norsk Lektorlag anbefaler alternativ 2, med engelsk (140 t) på Vg1, og norsk (112 t) og samfunnsfag (84 t) på Vg2. Vi er enig i de argumentene som Utdanningsdirektoratet selv har for denne løsningen.

I tillegg vil vi nevne:

- Samfunnsfaget har nå et eget kompetansemål om å utarbeide fagartikkel, og det vil passe godt i et samarbeid med norskfaget.
- Å ha fire timer i en klasse vil gi større mulighet for læreren til å følge opp elevene og samarbeide med yrkesfaglærere i klassen. En god del lærere har kompetanse både i norsk og samfunnsfag, og det vil forsterke denne effekten.
- Å samle norsktimene på ett trinn vil også gjøre det enklere for elever som bytter skole, eventuelt lærer, mellom Vg1 og Vg2.
- Overgangen til norsk på påbygg, for de som skal dit, vil bli enklere med fire timer norsk året før.
- Økt faglig kontinuitet i norsk og engelsk når språkfagene legges til hvert sitt år på yrkesfag.
- Bedre vilkår for god relasjonsbygging.
- Skrivning i alle fag sikrer norskfaglig utvikling også på Vg1.
- Positivt å beholde samfunnsfag på Vg2 og legge norsk til vg2 på grunn av elevenes modning.
- Stor fordel å ha norsk og samfunnsfag samtidig på Vg2, det er en god tverrfaglig kombinasjon.
- Bedre arbeidsforhold for lærerne når det blir færre klasser, men flere timer i hver klasse og færre elever å følge opp

Hvis modell 2 innføres, mener vi at det er viktig at kartleggingsprøven i lesing gjennomføres på Vg1. Denne kan eksempelvis gjennomføres av kontaktlærer, da det er tydelig instruks og fasit til kartleggingsprøven.

Konsekvenser for eksamen

For å sikre reell yrkesretting og studieforbredthet, er det behov for *ulike* skriftlige eksamener i engelsk og norsk på SSP og yrkesfag, og de bør fortsatt være sentralgitt. I engelsk har man nå samme eksamen for yrkesfag og studiespesialiserende, og særlig for yrkesfagelevne har gjeldende eksamen i liten grad vært tilpasset yrkesrettingen. Vi frykter en enda verre situasjon enn i dag dersom praksisen med felles eksamen opprettholdes. Med 1/4 yrkesrettet læreplan vil man trolig vil legge opp til en slags hybrideksamen som verken favner fagene i de studieforbredende eller yrkesfaglige programmene.

Med vennlig hilsen

Rita Helgesen